

Strasbourg 23.10.2012
COM(2012) 629 final

Vol. 1/2

KOMISSION TIEDONANTO

**EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE**

Komission työohjelma vuodeksi 2013

Tällä hetkellä on täysin välttämätöntä löytää ratkaisut talouskriisiin ja saattaa EU takaisin kestävänsä kasvun uralle. Se on tämän sukupolven eurooppalaisten tärkein tehtävä. Euroopan on oltava kilpailukykyinen globaalissa taloudessa, ja sen on oltava valmis uudistumaan, jotta tulevaisuuden mahdollisuudet voidaan hyödyntää. Se edellyttää vakaata makrotalousoympäristöä, jonka aito talous- ja rahaliitto voi saada aikaan. Taloudessa tarvitaan voimakkaampia toimia, jotta voimme hyödyntää Euroopan monia vahvuuksia ja menestyä tulevaisuuden taloudessa, joka edellyttää korkeaa innovaatio- ja pätevyystasoa. Liiketoimintaympäristöä on muutettava sisämarkkinoilla. Euroopan verkkojen ja tietotekniikkavallankumouksen tarjoamat valtavat mahdollisuudet on pystyttävä hyödyntämään kokonaisuudessaan. Uudenlaiset taidot ja apu ovat tarpeen, jotta työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneet voivat antaa tulevaisuudessa oman panoksensa. Uudistusten lähtökohtana on oltava resurssitehokkuuden tarpeet ja mahdollisuudet. Kyseessä ovat pitkän aikavälin haasteet, jotka edellyttävät kaikkien yhteiskuntaryhmien yhteistä toimintaa. EU:n panos on kuitenkin menestymisen ennakkoehto.

Näistä syistä komission puheenjohtaja José Manuel Barroso painotti unionin tilasta pitämässään puheessa, että Eurooppaan on luotava uusi ajattelutapa, jotta tämänhetkisiin toimintaympäristöämme perusteellisesti muuttaviin haasteisiin voidaan vastata. Ilman uudistuksia ei voi olla kasvua, eikä haasteisiin pystytä vastaamaan yksin vaan se on tehtävä yhdessä. Unionin tilaa käsitellessä puheessa esitettiin kunnianhimoisia ja kauaskantoisia ajatuksia EU:n tulevaisuudennäkymistä poliittiseen unioniin perustuvana tiiviinä ja aitona talousliittona. Tämä visio on muutettava käytännön toimiksi, jos Eurooppaa ja etenkin euroaluetta edelleen vaivaavaan kriisiin halutaan löytää ratkaisuja.

Vuoden 2013 työohjelmassa esitetään komission visio EU:n pitkän aikavälin näkymistä keskeisillä politiikan osa-alueilla. Siinä tarkastellaan, mitä toimenpiteitä tällä hetkellä kaivataan, ja selitetään, miten komissio aikoo vastata näihin haasteisiin. Asettamalla etusijalle oikeanlaiset aloitteet EU voi edistää kasvua ja työpaikkojen luomista ja päästä askel askeleelta lähemmäs pitkän aikavälin tavoitteitaan.

Komissio on jo esittänyt monentyyppisiä ehdotuksia kasvun edistämiseksi, ja ne ovat parhaillaan parlamentin ja neuvoston käsiteltävinä. Näiden toimenpiteiden oikea-aikainen hyväksyminen ja täysimääräinen täytäntöönpano antaisi kansalaisille ja sijoittajille keskeisen luottamusta lisäävän viestin, jolla autetaan elvyttämään taloudellista toimintaa ja vauhdittamaan niin tarpeellista työpaikkojen luomista. Näin saataisiin toteutettua ennätysmäärä EU:n hankkeita ennen kesäkuussa 2014 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja. Vuonna 2013 komissio aikoo panostaa vahvasti täytäntöönpanoon, sillä se on välitön keino saavuttaa EU-tasoisien toiminnan edut. Vuoden 2012 lopulla tehdään monivuotista rahoituskehystä koskevat päätökset, ja komissio keskittyykin vuonna 2013 viimeistelemään niiden nopean täytäntöönpanon edellyttämät järjestelyt. Tähän sisältyvät myös maakohtaiset neuvotteluohjeet sen varmistamiseksi, että EU:n rahoittamat investoinnit kohdennetaan selkeästi painopistealoihin eli kasvuun ja työpaikkojen luomiseen. Kohdennetut investoinnit, joita rahoitetaan nykyaikaisesta uudistuksista edistävistä EU:n talousarviosta, voivat vaikuttaa ratkaisevasti kasvuun, työllisyyteen ja kilpailukykyyn.

Tähän työohjelmaan sisältyvät ehdotukset on tarkoitus esittää vuonna 2013 ja alkuvuonna 2014 ennen parlamentin nykyisen vaalikauden päättymistä. Seuraavissa kappaleissa esitellään lähemmin joitakin keskeisiä aloitteita, joiden avulla komissio edistää nykyisten ongelmien ratkaisemista EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi. Liite I sisältää yksityiskohtaisemman luettelon ehdotuksista, jotka komissio aikoo esittää kaudella 2013–2014.

Vakaan perustan luominen: kohti aitoa talous- ja rahaliittoa

Tavoite

Euroopan vahvuus perustuu sen talouksien tiiviisiin keskinäisiin yhteyksiin. Sisämarkkinat ja yhteinen raha ovat edistäneet tätä kehitystä, ja talouden EU-ohjausjakson tarjoama koko EU:n tasolla yhdenmukainen talouspolitiikka lähentää talouksiamme ennennäkemättömällä tavalla. Talouskriisi on kuitenkin osoittanut, että rahoituspalvelujen sisämarkkinat voivat tarjota rahoitusvakautta, talouskasvua ja työpaikkoja vain silloin, kun niiden tukena on vahva EU:n yhteinen sääntely- ja valvontaviranomainen. Seuraavana askeleena on oltava talous- ja rahaliiton syventäminen täysipainoiseksi pankki- ja finanssivakausionioniksi.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Aito talous- ja rahaliitto tarvitsee laaja-alaisen toimintamallin, jolla puututaan yksityissektorin liiallisen velkaantumisen, kestäättömän valtionvelan ja heikon pankkisektorin aiheuttamaan noidankehään. EU:lta puuttuu vielä kokonaisvaltainen kehys, jonka perusteella saataisiin luotua täysin yhdentynyt rahoituspalvelupolitiikka, pankkeihin sovellettaisiin yhteistä valvontamekanismia ja kaikkia rahoituslaitoksia säänneltäisiin samojen sääntöjen mukaan. EU:n on myös saatava valmiiksi ja otettava käyttöön tehokkaammat järjestelyt, joilla ennaltaehkäistään ja korjataan kestäättömyyttä finanssipolitiikkaa ja talouden epätasapainoa. Olennaista on myös jäsenvaltioiden veropolitiikan parempi yhteensovittaminen. Talouden EU-ohjausjakson avulla on saavutettu edistystä, mutta kaikkia sen tarjoamia mahdollisuuksia ei ole vielä hyödynnetty, jotta suosituksista olisi päästy todellisiin rakennemuutoksiin EU:ssa.

Vaikka tehtävää vielä riittääkin, EU:n talouden ohjausta ja hallintaa on jo vahvistettu perusteellisesti Eurooppa 2020 -strategian, talouden EU-ohjausjakson ja talouspolitiikan ohjauspaketin täytäntöönpanon myötä. Pankkivalvonnan ja euroalueen valvonnan tiukentamista koskevasta lainsäädäntöpaketistä on päästävää pikaisesti sopimukseen, jotta talouden ohjausta ja hallintaa voidaan edelleen täydentää. Vuonna 2013 komissio aikoo

- käynnistää neljännen talouden EU-ohjausjakson laatimalla vuotuisen kasvuselvityksen
- jatkaa kokonaisvaltaista ja aitoa talous- ja rahaliittoa koskevia valmisteluja ja julkaista suunnitelmansa ennen vuoden 2012 loppua
- ehdottaa uutta lainsäädäntöä, jolla lisätään vakautta, avoimuutta ja kuluttajansuojaa finanssialalla (esimerkiksi järjestelmäriskeistä, jotka liittyvät varjopankkitoimintaan ja muihin rahoituslaitoksiin kuin pankkeihin).

Niin voimassa olevalla kuin suunnitteilla olevalla lainsäädännöllä edistetään EU:n rahoitusjärjestelmän perusteellista uudistamista. Sopiminen pankkivalvonnasta luo Euroopan rahoitusjärjestelmälle selvästi turvallisemman perustan ja palauttaa luottamusta. Vuonna 2013 onkin tarkoitus panna täytäntöön monia yksityiskohtaisia sääntöjä tätä kokonaisuutta varten. Sama pitää paikkansa koheesipolitiikan osalta. Talouden EU-ohjausjaksoon sisältyviin kasvua edistäviin toimenpiteisiin ja rakenneuudistuksiin liittyvät päätavoitteet muodostavat uusien kansallisten ja alueellisten ohjelmien ytimen. Lisäksi keskitytään seuraavan sukupolven rakennerahastojen maakohtaisten toimeksiantojen viimeistelyyn. Komissio aikoo toteuttaa veropetosten ja veronkierron estämiseksi toimia, joihin sisältyy myös veroparatiiseja

koskeva aloite. Näin kansallisia toimia julkisen talouden vakauttamiseksi voidaan tukea koko EU:n tasolla.

Kilpailukyvyyn parantaminen sisämarkkinoiden ja teollisuuspolitiikan avulla

Tavoite

Kestävä kasvu ja työpaikkojen luominen edellyttävät vakaata makrotaloudellista ympäristöä ja kykyä kilpailla globaalissa taloudessa. Euroopalla on vahvuuksia, jotka voivat antaa sille kilpailuetua uudistetun sosiaalisen markkinatalouden myötä ja jotka voivat auttaa sitä johtamaan uutta teollista vallankumousta. Sisämarkkinat ja tasapuoliset kilpailuedellytykset voivat yhdessä edistää kohdennettuja investointeja ja yrittäjyyttä uuden teknologian ja innovaatioiden tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Sisämarkkinoiden on jatkettava mukautumistaan, jotta kaikki mahdollisuudet sisärajoittoman Euroopan yrityksille ja kansalaisille voidaan hyödyntää. Teknologian muutos tarjoaa merkittäviä tilaisuuksia, mutta muutosta on täydennettävä uusilla toimintatavoilla julkisten hankintojen, standardien ja henkisen omaisuuden kaltaisilla aloilla. EU tarvitsee pitkän aikavälin kehityksen energia- ja ilmastopolitiikalle, jotta investoinneissa ja politiikassa voidaan keskittyä kilpailukykyyn ja puuttua ilmastonmuutokseen. Eurooppa on jäljessä innovoinnissa, sillä uusien markkinoiden muodostamiselle ja elintapojamme muuttavaan teknologiaan investoimiselle on esteitä. Myös yrittäjyyttä ja liiketoiminnan epäonnistumista koskevien asenteiden kaltaisiin laaja-alaisempiin kysymyksiin on puututtava. EU tarvitsee myös oikeanlaisen sääntelykehityksen, jotta Galileo-järjestelmää voidaan alkaa hyödyntää kaupallisiin hankkeisiin. Tilannetta pahentavat yritysten, erityisesti pk-yritysten, ongelmat saada rahoitusta nykyisessä kriisitilanteessa sekä hallintorasitteiden tarpeettomat kustannukset ja eräät vanhentuneet viranomaiskäytännöt. Täytäntöönpanossa esiintyvät puutteet jarruttavat myös täysien etujen saamista.

Äskettäin annetussa toisessa sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa¹ esitetään 12 uutta konkreettista prioriteettitoimea, jotka keskitetään neljään tärkeimpään tekijään: verkot, liikkuvuus, digitaalitalous ja yhteenkuuluvuus. Jatko toimina vuonna 2012 annetulle uutta teollisuuspolitiikkaa koskevalle tiedonannolle² komissio aikoo tarkastella tuotteiden sisämarkkinoita uudesta näkökulmasta, sillä tavarakauppa muodostaa 75 prosenttia EU:n sisäisestä kaupasta. Nämä hankkeet ovat jatkoa sisämarkkinoiden toimenpidepaketin ensimmäiseen vaiheeseen kuuluville prioriteettitoimille³, joista on päästävää pikaisesti sopimukseen. Komissio aikoo työskennellä tiiviisti parlamentin ja neuvoston kanssa vuonna 2013, jotta nämä ehdotukset saadaan konkretisoitua ja pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön. Keskeisiä ehdotuksia ovat seuraavat:

- Aloitteet, joilla yhdenmukaistetaan sääntöjä ja leikataan alv-säännösten noudattamiskuluja yhden ilmoitusasiakirjan avulla.

¹ COM(2012) 573, 3.10.2012.

² COM(2012) 582, 10.10.2012.

³ KOM(2011) 206, 13.4.2011.

- Lainsäädäntöehdotus, jolla sähköisen laskutuksen käytöstä tulee pakollista julkisissa hankinnoissa. Se helpottaa yritysten ja viranomaisten välistä yhteydenpitoa, vähentää kustannuksia ja toimii esimerkkinä muille toimialoille.
- Aloitteet, joilla päivitetään ja yksinkertaistetaan tuotteiden liikkuvuutta sisämarkkinoilla koskevia sääntöjä ja puututaan jäljellä oleviin vapaan liikkuvuuden esteisiin sekä tehostetaan standardeja, sertifiointia ja tavaramerkkejä koskevaa työtä.
- Osana Horisontti 2020 -puiteohjelmaa vuonna 2013 esitetään ehdotuksia, joilla käynnistetään ja kehitetään merkittäviä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeita. Niiden tarkoituksena on yhdistää yksityisiä ja julkisia investointeja EU:n talousarviosta saatavan rahoituksen kanssa yhteisen toimintamallin aikaansaamiseksi strategisille avainaloille kuten lääketeollisuudelle, ilmaliikenteen hallinnalle ja nanoteknologialle. Tavoitteena on saada aikaan 9–10 miljardin euron uudet investoinnit.
- Aloite, joka koskee energiateknologiaa ja -innovaatioita kestävän, turvallisen ja kilpailukykyisen energiajärjestelmän aikaansaamiseksi.
- Uudistusehdotukset, joilla nykyaikaistetaan tuntuvasti valtiontukisääntöjä.
- Aloitteet, joilla ajantasaistetaan immateriaalioikeuksia koskevaa lähestymistapaa sen varmistamiseksi, että se on tuloksellinen ja kuluttajaystävällinen myös digitaalisessa ympäristössä.

Energiatehokkuus on keskeinen osa kilpailukykyä. Komissio tehostaa yhteistyötään jäsenvaltioiden kanssa energiadirektiivin sekä energiamerkintää ja ekomuotoilua koskevan lainsäädännön täytäntöönpanon alalla. Kehitystä vauhdittavaa keskeistä teknologiaa koskevan strategian toteuttaminen on myös olennainen keino parantaa kilpailukykyä. Komissio tehostaa työtään pk-yritysten auttamiseksi rahoituksen saantia koskevissa haasteissa ja yrittäjyyttä koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi. Euroopan aluekehitysrahaston tuki ja COSME-ohjelma⁴ ovat valmiina, kun uusi rahoituskausi alkaa vuonna 2014. Euroopan sosiaalirahaston uuden ohjelmasuunnittelun erityisenä tavoitteena on tarjota taitoja, joita tarvitaan onnistumiseen siirryttäessä koulusta työelämään ja työvoiman työllistettävyyden parantamiseen.

Verkostoituminen ja kilpailu: tulevaisuuden verkot rakennetaan nyt

Tavoite

Täysin yhdentyneet ja yhteen liittyneet telealan, energian ja liikenteen sisämarkkinat ovat ennakkoehto kilpailukyvyille, työllisyydelle ja kasvulle. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää kohtuuhintaista, helppopääsyistä, tehokasta ja turvallista verkkoinfrastruktuuria. Digitaalitalouden kehityksen vauhdittaminen tuo etuja kaikille aloille parantuneen tuottavuuden, lisääntyneen tehokkuuden ja uusien innovaatioiden kautta. Eurooppa tarvitsee uusimman tekniikan mukaiset digitaaliset verkot, jotta se voi säilyttää maailmanlaajuisen kilpailuasemansa ja vahvistaa sitä, selviytyä internetin käytön ja tietoliikenteen räjähdysmäisestä kasvusta ja hyödyntää täysimääräisesti verkkosovellusten tärkeimpien uudistusten tarjoamia tehokkuusetuja ja innovatiivisia palveluja. Energia-alalla tuntuvat

⁴ Yritysten kilpailukykyä ja pk-yrityksiä koskeva ohjelma vuosiksi 2014–2020.

investoinnit sähköverkkoihin ja muihin energiaverkkoihin auttavat tekemään energiahuollosta varmempaa, kestävämpää ja kilpailukykyisempää. Täysin yhdentyneet liikennealan sisämarkkinat ja tehokkaammat verkot, joissa on mahdollista vaihtaa joustavasti kuljetusmuotoa, toisivat valtavasti etuja kansalaisille ja yrityksille myös kaupunkialueilla.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Kansalliset toimintamallit ja monenlaiset esteet rajoittavat kilpailukykyä ja estävät verkkojen hyödyntämisen Euroopan tasolla. Investoinnit eivät ole riittävän kehittyneitä tukemaan hankkeita, joilla luodaan Euroopan tulevan vaurauden perusta, ja niitä jarruttavat sääntely-ympäristön puutteet. Tämä pidättelee myös innovaatioita älykkäiden sähköverkkojen ja mittausjärjestelmien sekä älykkään liikenteen kaltaisilla aloilla. Yhteentoimivuuden puute kasvattaa kustannuksia ja ehkäisee tasapuolisten toimintaolosuhteiden syntyä. Sääntely-ympäristön puutteet jarruttavat yritysten investointeja ja heikentävät kuluttajien luottamusta maksuliikenteen kaltaisilla avainaloilla. Infrastruktuurin puutteet aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia ja tehottomuutta energian kuluttajien kannalta, viivästyttävät logistiikan nykyaikaistamista ja ehkäisevät laajakaistan tarjoamien mahdollisuuksien täyttä hyödyntämistä.

Jotta näitä ongelmia saadaan ratkaistua vuosina 2013–2014, komissio antaa ehdotukset, joilla

- nykyaikaistetaan EU:n liikenne- ja logistiikka-alaa, jotta yrityksiä voidaan auttaa säästämään aikaa ja energiaa sekä vähentämään päästöjä; ehdotukset koskevat raide- ja rahtiliikennettä, EU:n satamien välistä tavaraliikennettä ja yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa;
- puututaan sähköisten maksujen esteisiin;
- tuetaan investointeja nopeisiin verkkoihin;
- lisätään laajakaistaverkon kattavuutta ja kapasiteettia vähentämällä sen käyttöönottokustannuksia ja vapauttamalla kaistanleveyksiä langattomalle laajakaistalle.

Koheesiopolitiikan ohella Verkkojen Eurooppa -väline⁵ on yksi EU:n konkreettisimmista toimista näiden esteiden poistamiseksi infrastruktuurin kehitystä edistämällä. Verkkojen Eurooppa -väline on tarkoitus ottaa käyttöön ja sen painopistealat vahvistaa vuoden 2013 aikana. Myös hankejoukkovelkakirjat on tarkoitus saada käyttöön, jotta yksityissektoria voidaan auttaa rahoituksen hankkimisessa.

Nämä hankkeet etenevät yhtä aikaa sääntelyn lujittamisen kanssa. Vielä tarvitaan toimia, jotta saataisiin luotua aito eurooppalainen liikennealue, jossa sovelletaan EU:n taseisia säännöksiä. Ensisijaisina olisi pidettävä ehdotuksia raideverkkojen yhteenliittämisestä ja yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan nopeammasta toteuttamisesta. Energia-alalla on saatava toteutettua viimeinen vapauttamistoimenpiteiden vaihe energian sisämarkkinoiden luomiseksi vuoteen 2014 mennessä, jotta Euroopan energiahuollosta tulee jatkossa kestävä, kilpailukykyistä ja varmaa. Uuden kehityksen valmistelu kansallisille energia-alan toimenpiteille on keskeinen keino varmistaa riittävät investoinnit ja se, että markkinoilla toteutettavat toimet ovat välttämättömiä ja oikeasuhteisia.

⁵ KOM(2011) 665, 19.10.2011.

Työllisyyttä edistävä kasvu: osallisuus ja osaaminen

Tavoite

EU:n sosiaalinen markkinatalous on Euroopan suurimpia vahvuuksia, koska siinä yhdistyvät kasvu ja osallisuus. Tällä hetkellä EU:n talouden ja yhteiskuntarakenteen vakavina ongelmina ovat kuitenkin korkea työttömyys, köyhyyden lisääntyminen ja sosiaalinen syrjäytyminen, ja ongelmista uhkaa tulla rakenteellisia. EU:n laajuista toimintaa on hyödynnettävä siten, että jäsenvaltiot voivat käyttää kaikkia mahdollisuuksia työnhakijoiden auttamiseen ja työvoiman tarjonnan ja kysynnän välisen epäsuhdan korjaamiseen. Lähtökohtana on aktiivinen työllisyyspolitiikka, jolla työnhakijoita autetaan hankkimaan työllistymisen kannalta oikeat taidot ja jossa käytetään täysipainoisesti liikkuvuuden tarjoamia mahdollisuuksia. Päämääränä olisi oltava innovatiivisten tapojen löytäminen koulutustason parantamiseksi ja työvoimaosuuden lisäämiseksi. Sosiaalista osallisuutta ja työmarkkinoille pääsyä edistämään tarvitaan asianmukaista ja kestävää sosiaalipolitiikkaa ja helpommin saatavilla olevia sosiaalipalveluja. Keskeisten kasvualojen, kuten vihreän talouden, tieto- ja viestintätekniikan sekä terveydenhuollon ja sosiaalialan tarjoamaa potentiaalia työpaikkojen luomiseksi on hyödynnettävä täysimääräisesti. Jotta Euroopan työmarkkinat voivat säilyttää työvoimansa pitkällä aikavälillä, kun väestö ikääntyy, niiden on oltava osallistavat ja saatava liikkeelle kaikenikäiset työntekijät koulutustasosta riippumatta.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Julkiset työvoimapalvelut ja työnantajat ovat suuren haasteen edessä, koska työttömyys ja varsinkin nuorisotyöttömyys on lisääntynyt EU:ssa merkittävästi. Työllistettävyyden parantaminen on keskeinen tekijä kasvun elvyttämisessä, kun otetaan huomioon myös heikossa asemassa olevat ryhmät. Vihreän talouden, tieto- ja viestintätekniikan ja terveydenhuollon tapaisten alojen tarjoamia mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen ei hyödynnetä kokonaisuudessaan. Yleissivistävät ja ammatilliset koulutusjärjestelmät eivät pysy muuttuvien työmarkkinatarpeiden tasalla, mikä johtaa työvoimapulaan tieteen, matematiikan ja tietotekniikan kaltaisilla avainaloilla. Korkea-asteen koulutuksella ei ole riittäviä yhteyksiä tutkimukseen ja innovointiin, ja kapasiteetin lisääminen tieto- ja viestintätekniikan tyyppisillä aloilla tapahtuu hitaasti, mikä sekä kuvastaa kansainvälistymisen puutetta että edistää sitä. Elinikäinen oppiminen kehittyy edelleen, mutta julkinen politiikka ja liike-elämän käytännöt eivät heijasta tarvetta siihen, että ikääntyneiden työntekijöiden olisi pidennettävä työuraansa. Lisäksi haasteena on pimeä työnteko. Sosiaalisen suojelun ja sosiaalialan investointien pitäisi tarjota enemmän tuloksia. Heikommassa asemassa olevien ryhmien on erityisen vaikeaa päästä tai palata työmarkkinoille. Työvoiman liikkuvuuden tarjoamia mahdollisuuksia työvoimavajeen täyttämiseksi heikentävät koulutuksen, tutkintotodistusten ja pätevyiden tunnustamiseen eri jäsenvaltioissa liittyvät ongelmat.

Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkojen ja työpaikkojen luomiseen tähtäävien toimintalinjojen tukeminen on yksi talouden EU-ohjausjakson tärkeimpiä prioriteetteja. Komissio jatkaa vuonna 2013 aktiivista työtään jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten kanssa erityisesti myöhemmin tänä syksynä annettavien nuorisotakuu- ja työharjoittelualoitteiden pohjalta. Jotta näitä ongelmia saadaan ratkaistua vuosina 2013–2014, komissio antaa ehdotukset, joilla

- kehitetään julkisia työvoimapalveluja ja lisätään kansallisten työvoimatoimistojen välistä verkostoitumista;

- käytetään sosiaalialan investointeja osallistavaan kasvuun antamalla talouden EU-ohjausjakson yhteydessä opastusta politiikan uudistamisesta ja myöntämällä tukea EU:n rahastoista, kuten Euroopan sosiaalirahastosta;
- edistetään korkea-asteen koulutuksen kansainvälistämistä, jotta eurooppalaiset olisivat valmistautuneita työmarkkinoihin, jotka ovat yhä globaalimmat, avoimemmat ja kilpaillummat;
- otetaan käyttöön työeläkelaitosten toimintaa sääntelevät asianmukaiset puitteet.

Liikkuvuuden esteet ovat edelleen yksi suurimmista ongelmista sisämarkkinoiden mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Muutetun ammattipätevyysdirektiivin⁶ hyväksyminen ja täytäntöönpano edistää merkittävästi ammatteihin pääsyä. Olisi myös jatkettava säänneltyjä ammatteja koskevien tarpeettomien rajoitusten tarkastelua ja vähentämistä, sillä ne heikentävät ammattilaisten mahdollisuuksia työskennellä toisessa jäsenvaltiossa.

Euroopan sosiaalirahaston uuden ohjelmasukupolven valmistelu on keskeinen tavoite vuonna 2013. Tarkoituksena on varmistaa, että rahasto tarjoaa nopeaa ja tehokasta tukea työmarkkinapolitiikan ja sosiaalista osallisuutta edistävän politiikan uudistamiseen, koulutusjärjestelmien ja elinikäisen oppimisen kehittämiseen sekä sen varmistamiseen, että nuorten ja pitkäaikaistyöttömien kaltaiset ryhmät saavat tulevaisuuden työmarkkinoilla tarvittavat taidot. Näitä tavoitteita edistetään monilla EU:n ohjelmilla, kuten Euroopan aluekehitysrahaston ohjelmilla, Horisontti 2020 -puiteohjelmalla ja Yhteinen Erasmus -ohjelmalla.

Euroopan voimavarojen hyödyntäminen kilpailukyyn parantamiseen

Tavoite

Nykyisen kilpailukyyn on tuettava tulevaisuuden kilpailukykyä. EU:n taloudessa on vielä hyödyntämätöntä potentiaalia innovatiivisuuden, tuottavuuden ja kilpailukyyn kehittämiseksi siten, että samalla käytetään vähemmän voimavaroja ja vähennetään ympäristöhaittoja. Jätettä olisi tuotettava vähemmän, ja sen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä olisi lisättävä edistyneimpien jäsenvaltioiden mallin mukaisesti. Parempi resurssitehokkuus edistäisi kasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä. Se merkitsisi myös pienempiä kustannuksia yrityksille, merkittäviä terveys- ja ympäristöetuja, vähäisempiä kasvihuonekaasupäästöjä, kohtuullisia energialaskuja ja uusia innovaatio- ja investointimahdollisuuksia. EU on erityisen sopivassa asemassa antamaan politiikalle sen edellyttämä pitkän aikavälin perspektiivi.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Eurooppalaisessa yhteiskunnassa ja taloudessa ei vielä käytetä kaikkia resurssitehokkuuden tarjoamia mahdollisuuksia. Paljon kierrätettävää jätettä päätyy joko vientiin tai kaatopaikalle. Pitkän aikavälin kehysten puuttuminen jarruttaa suunnittelua ja investointeja kaikkein näkyvimmin vuoden 2020 jälkeisten ilmasto- ja energiatoimenpiteiden osalta mutta myös keskeisten resurssien – kuten ilman, maaperän, energian, veden, kalakantojen ja biomassan – pitkän aikavälin kestävän käytön osalta. Samalla pitkän aikavälin kehukset voivat edistää innovaatioita. Ne ovat tarpeen vähähiiliseen talouteen siirtymisen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi liikenteen, energian ja maatalouden kaltaisilla aloilla.

⁶ KOM(2011) 883 lopullinen.

Jotta näitä ongelmia saadaan ratkaistua vuosina 2013–2014, komissio antaa ehdotukset, joilla

- tarjotaan pitkän aikavälin näkymät siitä, miten EU etenee vuoden 2020 tavoitteistaan kohti vähähiilistä taloutta, esittämällä laaja-alaiset vuoteen 2030 ulottuvat puitteet,
- laaditaan ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva uusi strategia EU:n selviytymiskyvyn parantamiseksi;
- tarkistetaan jätelainsäädäntöä ja pohditaan, miten uudet markkinat ja kierrätyksen kehittäminen voivat edistää kasvua;
- mukautetaan ilmanlaatua koskevia EU:n puitteita.

Uuden sukupolven maatalous- ja kalastuspolitiikan sekä aluekehitysohjelmien ja maaseudun kehittämisohjelmien samanaikaisen viimeistelyn ansiosta kestävyyskeskittävät innovaatiot ja työpaikkojen luominen voidaan yhdistää parhaalla mahdollisella tavalla. Resurssitehokkaan ”sinisen talouden” edistäminen auttaa hyödyntämään Euroopan merialueiden tarjoamia kasvumahdollisuuksia. Vuonna 2013 käynnistetään myös EU:n päästökauppajärjestelmän kolmas vaihe (2013–2020).

Suojatun ja turvallisen Euroopan rakentaminen

Tavoite

EU:n on suojeltava kansalaisiaan ja heidän oikeuksiaan uhkilta ja haasteilta ja poistettava edelleen Euroopan kansalaisten liikkuvuuden esteitä. Tähän sisältyy rikollisuuden ja korruption torjunta, ulkorajojen valvonta sekä oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien noudattaminen siten, että turvallisuus ja liikkuvuus ovat tasapainossa. EU tarvitsee myös hyvin toimivan ja tehokkaan oikeusjärjestelmän tukemaan kasvua ja yrittäjyyttä sekä houkuttelemaan sijoittajia. EU toimii ennakkoivasti vähentääkseen kansalaisten terveyteen, elintarvike- ja tuoteturvallisuuteen, elintärkeisiin infrastruktuureihin ja luonnonkatastrofeihin liittyviä riskejä. Ydinenergian turvallinen ja kestävä käyttö on keskeisen tärkeää.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

Turvallisuushkat muuttuvat, ja EU:n vastatoimien on pysyttävä ajan tasalla. On hyödynnettävä teknologiaa elintarvike- ja ydinturvallisuuteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi, on pyrittävä kehittämään mahdollisimman nopeat ja tehokkaat toimenpiteet katastrofitilanteita varten ja syvennettävä yhteistyötä rajatylittävän rikollisuuden kasvuun puuttumiseksi. Terrorismin rahoittamisen ja rajatylittävän laittoman asekaupan kaltaisiin kysymyksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. EU:lla on erityinen vastuu suojella omia taloudellisia etujaan petoksilta ja korruptiolta, mutta siltä kuitenkin puuttuu tähän tarvittava kokonaisvaltainen institutionaalinen kehys. Vastavuoroinen luottamus on ansaittava turvallisuus- ja oikeusalailla, eikä sen edistämiseen tarvittavia verkkoja ja tietojenvaihtokanavia ole välttämättä tarjolla.

Tarkkaavaisuutta tarvitaan myös varmistamaan, että EU:n kansalaisten perusoikeuksia suojataan täysimääräisesti. Jotta EU:n kansalaiset ja yritykset voisivat hyödyntää kaikkia oikeuksiaan, oikeussuoja on rajatylittävissä riita-asioissa oltava helposti ja tasapuolisin ehdoin saatavilla jokaisessa maassa.

Jotta näitä ongelmia saadaan ratkaistua, komissio antaa ehdotukset, joilla

- perustetaan Euroopan syyttäjävirsto torjumaan EU:n talousarvioon kohdistuvia rikoksia ja suojaamaan EU:n taloudellisia etuja;
- torjutaan ampuma-aseiden laitonta kauppaa;
- kehitetään oikeudellista yhteistyötä rikos- ja siviiliasioissa;
- tarkistetaan ydinturvallisuuslainsäädäntöä ja ehdotetaan uutta ydinalan vakuutus- ja korvausvastuulainsäädäntöä;
- Euroopan unionin kansalaisten teemavuonna 2013 laadittavassa katsauksessa unionin kansalaisuuteen tarkastellaan, miten on edistytty sen varmistamisessa, että EU:n kansalaiset voivat käyttää helposti oikeuksiaan, ja ehdotetaan tulevia toimia.

Komissio aikoo myös toteuttaa monia merkittäviä aloitteita, joilla edistetään kansallisten viranomaisten ja oikeuslaitosten välistä yhteistyötä. Kuluttajansuojaa käsittelevä täytäntöönpanoviranomaisten yhteistyöverkko on aloittanut toimintansa ja tarjoaa keskeisen apuvälineen käytännön täytäntöönpanotyöhön. Ensimmäinen korruptiontorjuntakertomus ja ensimmäinen oikeusalan tulostaulu ovat molemmat uusia keinoja, joilla kannustetaan

löytämään parhaat toimintatavat ja noudattamaan niitä. Sopimus Schengen-alueen hallinnointia koskevista uusista järjestelyistä antaisi niin ikään jäsenvaltioille merkittävän uuden työkalun, jolla voidaan lujittaa keskinäistä luottamusta yhteiseen rajavalvontaan. Komissio jatkaa myös toimiaan maahanmuuttoa koskevien nykyisten solidaarisuusjärjestelyjen tehostamiseksi.

Painoarvon lisääminen: Eurooppa maailmanlaajuisena toimijana

Tavoite

EU:n edut ja sitoutuminen demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen riippuvat vahvasti siitä, mitä sen rajojen ulkopuolella tapahtuu. EU:n arvojen edistäminen lähimmissä naapurivaltioissamme ja kauempanakin on esisijainen tavoite, joka voidaan saavuttaa solmimalla kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa ja edistämällä monenvälisiä ratkaisuja yhteisiin ongelmiin.

EU on maailman suurin kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun rahoittaja sekä ilmatorahoituksen antaja. Se on myös maailman suurin kauppakumppani. Kun voimme käyttää unionin ja jäsenvaltioiden resursseja tehokkaalla ja johdonmukaisella tavalla rajojemme ulkopuolella ja yhdistää moninaiset käytettävissä olevat välineet, EU voi kasvattaa painoarvoaan sitä ympäröivässä maailmassa. Näin edistetään kasvua, vakautta ja demokratiaa sekä eri politiikanalojen tavoitteita kuten köyhyyden vähentämistä sekä rauhan ja turvallisuuden lujittamista. Näin helpotetaan myös ilmasto-, ympäristö-, liikenne- ja energiapolitiikan noudattamista ja saavutetaan parhaat mahdollisuudet kansainväliseen yhteistyöhön tieteen ja teknologian kaltaisilla aloilla. Kroatian liittyessä EU:hun vuonna 2013 laajentumisprosessi ja naapurisuuspolitiikka ovat edelleen keskeisiä keinoja tukea positiivisia muutoksia EU:n välittömässä läheisyydessä sijaitsevista kumppanimaista.

Mitkä ovat nykyiset ongelmat?

EU on keskeinen toimija maailmannäyttämöllä. Se voi kuitenkin vielä panostaa enemmän aidosti yhdenmukaiseen lähestymistapaan, jossa käytetään eri politiikan aloja ja välineitä vahvistamaan toisiaan. EU:n olisi myös varmistettava sitoumustensa täytäntöönpanon tarkempi seuranta erityisesti osana siirtymävaiheessa oleville naapurimaille tarjottavaa tukea.

EU:n ulkosuhteet ovat osa kasvun ja kilpailukyvyyn edistämistä niin vuonna 2013 kuin myöhemminkin. EU täydentää monenvälisellä tasolla toteuttamiaan toimia entistä kunnianhimoisemmilla kahdenvälisillä neuvotteluilla kaupan ja investointien alalla. Neuvottelut ovat loppumetreillä merkittävien kumppaneiden kuten Kanadan, Singaporen ja Intian kanssa, ja neuvottelut on tarkoitus käynnistää pian Japanin kanssa. Työpaikkoja ja kasvua käsittelevän EU:n ja Yhdysvaltojen korkean tason työryhmän lopulliset suositukset voivat myös edistää kunnianhimoista ja kattavaa transatlanttista kumppanuutta koskevia neuvotteluja. Japani ja Yhdysvallat ovat niin tärkeitä kumppaneita, että sopimukset näiden maiden kanssa voisivat kasvattaa EU:n BKT:ta 1–1½ prosenttia ja luoda lähes miljoona työpaikkaa. Tällaiset sopimukset tukisivat kaupan monenvälisestä vapauttamista ja sääntelyvuoropuhelua ja avaisivat uusia markkinoita eurooppalaisille tuotteille ja palveluille. Muiden kumppaneiden kanssa ollaan parhaillaan kartoittamassa mahdollisten sopimusten piiriin tulevia aloja.

Vuonna 2013 keskitytään erityisesti oikeusvaltioperiaatteen vakiinnuttamiseen keskeiseksi osaksi laajentumispolitiikkaa, talous- ja rahoitusvakauden lujittamiseen, hyvien

naapuruussuhteiden edistämiseen ja tiiviimpään alueelliseen yhteistyöhön kaupan, energian ja liikenteen kaltaisilla aloilla. Naapuruuspolitiikassa painotetaan edelleen kannustinlähtöistä toimintamallia, jossa EU myöntää tukea uudistuksille sitä enemmän, mitä pidemmälle demokratian kehittämisessä ja ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ollaan edistytty. Vuoden 2013 ensisijaisia tavoitteita ovat pitkälle menevät ja laaja-alaiset vapaakauppa-alueet, liikkuvuuskuumpanuudet ja viisumimenettelyjen helpottaminen.

EU on vastannut naapurimaidensa nopeaan muutokseen tarkistamalla Euroopan naapuruuspolitiikkaa, lujittamalla itäistä kumppanuutta ja käynnistämällä demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävän kumppanuuden eteläisen Välimeren maiden kanssa. Vuonna 2013 eteläisen Välimeren naapurimaiden kanssa keskitytään täytöntöönpanoon ja tuloksiin. Tarkoitus on käyttää innovatiivisia keinoja poliittisten ja taloudellisten resurssien saamiseksi käyttöön molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Koska vuosituhannen kehitystavoitteista vuonna 2015 järjestettävä huippukokous lähenee, EU panostaa kehitysapua koskevien sitoumustensa täyttämiseen ja kestävästä kasvusta ja kriisien sietokykyä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen. Se myös jatkaa merkittäviä neuvotteluja, kuten valmisteluja uuden kansainvälisen ilmastopöytäkirjan tekemiseksi vuoteen 2015 mennessä. Ulkoisen toiminnan uuden sukupolven välineiden valmistelu saadaan päätökseen vuonna 2013. Samalla vuosi 2013 on ratkaiseva myös sen varmistamiseksi, että EU:n uudet kehitysyhteistyöpoliittiset linjaukset – muutossuunnitelma⁷ – otetaan osaksi sen kaikkia kumppanuussuhteita. Tulevia painopisteitä ovat hyvä hallinto, osallistava ja kestävä kasvu ja investointien edistäminen kehitysmaissa. Vuonna 2013 toteutetaan myös uusia toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että kriiseihin voidaan reagoida tehokkaasti ja nopeasti, ja joilla kehitetään kriisien ennaltaehkäisyä, hallintaa ja ratkaisemiseen sovellettavaa kattavaa toimintamallia.

Jotta näitä ongelmia saadaan ratkaistua vuosina 2013–2014, komissio antaa ehdotukset, joilla

- ehdotetaan neuvotteluohjeita kattavien kauppa- ja investointisopimusten tekemiseksi asianomaisten kumppanien kanssa, jos käynnissä olevat soveltamisalan kartoitukset ja alustavat keskustelut päättyvät tuloksellisesti;
- esitetään yhdenmukaisia EU:n kantoja, joissa yhdistyvät vuosituhannen kehitystavoitteet, vuoden 2015 jälkeistä aikaa koskeva kehityssuunnitelma ja Rio+20-prosessi.

⁷ KOM(2011) 637, 13.10.2011.